

laltak föl még a női, egészségügyi és más bizottságok.

Ezekben foglalható össze a kongresszus állásfoglalása. Ezen állásfoglalások tárgyi részével most nem óhajtunk foglalkozni, reméljük, hogy más alkalommal módunkban lesz a baloldali diákság törekvéseivel részletesen megismertetni olvasóinkat. Egyelőre csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy hasznos lenne figyelni a haladó diákmozgalmakat most, hogy a szovjet-orosz—csehszlovák kultúrkapcsolatok egyre erősödnek". (Új Élet októberi száma.)

—

SZEMELVÉNYEK

Műkedvelő előadás Szentán. Vidékünk városainak és községeinek új arcával kell megismerkednünk. Amíg mi Szubotica és Becskerek műkedvelői nagyszerű teljesítményeivel voltunk elkeveredve, olyan nagy volt a zaj és a helyi siker, hogy vidékeinkről, kevesebb reklámmal mitsem hallottunk. Csak az utolsó évek munkája irányult már arra, hogy vidéki tehetségeinket a centrumban is fölmutassuk.

A kultúr-centrumokban elhallgatott egyesületek nagy csendjét először is Temerin zavarta meg mindenkor dicséretet és elismerést érdemlő kultúrmunkájával. Temerin után föllendülő tiszaparti községek munkálkodása átcapott a Duna partjára: Bezdánba. A legutóbb pedig Szentán rendeztek egy igen szépen sikerült előadást, melyen Indig Ottó „Ember a híd alatt” című színművét adták elő nagy sikerrel.

Az új nemzedék fiataljaiból regrutálódó kisvárosi együttes igen szép munkát végzett. Alakításukat nemcsak szentaiak, de a környező városokból és községekből is igen sokan meglátogatták.

Az előadás tiszta jövedelmét a beográdi magyar tanítóképző felsegélyezésére fordítják.

„Doktrínér volna, ha azt kívánóknak, hogy ezentúl minden szlovenszkói írást csak a mi magyar, a mi kisebbségi, a mi partikuláris élményeink foglalkoztassák. De ha azt akarjuk és ezt kisebbségi létezésünk érdekében akarnunk kell, hogy saját és értékes szellemi életünk legyen: az itten megjelenő folyóiratnak, a mi itteni írógárdánknak többet többet kell saját magukkal foglalkoznia és írásaiban kisebbségi életünknek több helyet kell szorítania. A napilaptól az irodalmi revüig, a lírikus élménytől az epikus benyomásig” — írja Dr. D. Zólyomi a Magyar Írás legutóbbi számában.

Műértő közönség. Nálunk minden rendkívüli és lehetetlen. Valahogy olyan a társadalmunk, mint egy gyerek, vagy hallgat és bambán bámulja a legyeket, vagy ha a kezébe adnak valamit, elejti, összetöri. Minden olyan után végződik.

A tudálékosságnak és a műértés színlelésének földjén élve láthatjuk, hogy egy nagyszabású és erőnkhez képest igen értékes képkiallításon, amelyet az elmúlt gazdasági héten Szuboticán rendeztek, micsoda jelenségekkel találkoztunk. Azt őszintén leszögezhetjük, hogy a nagy hozzáértéssel megrendezett képkiallításnak igen szépszámu látogatója volt. Sőt — nálunk elég nagy csoda — még képet is adtak el művészeink.

De nézzünk csak bátran szembe magunkkal: milyen volt ez a látogató közönség?

A kiállításon Oláh Sándor, Balázs Árpád és az új nemzedékünk sarja, Hanga Bandi művészek minden figyelmet megérdemlő alkotásai szerepeltek. Szomasz szemek kutatva merednek az „Ősz”, a „Holt természet”, a „Szegény ház”, „Halászbárka”, „Téli természet” és az „Ujságárús” megkapó képekre; katalógusba mélyedve keressük képzeleteinket, egy-egy pillanatot félretekintünk s egy-

egy párbeszéd élesen emlékezetünkben marad. Látjuk a nagyképű látogatókat, amint bejönnek az első terembe s onnan mindjárt ki is sompolyognak. Mások unottan, bambán lődörögnek a jobb sorsra érdemesült alkotások előtt, egymásnak élceket faragva az előttük függő témák-ból. Az egyik árajánlatnál egy iólióltözött úriasszony naivan a festéket drágállotta. Mások nagyképuen állították, hogy ez vagy az a művész egyáltalán nem tud festeni s azt hangosan, hogy másokat is fölvilágosítsanak a hozzáértő fölfedezésről.

Szomorú, hogy a nagyszabású kiállításon ez kapott meg bennünket, de kötelességünknek érezzük ezt megemlíteni és erre fölhívni társadalmunk figyelmét, hogy ne haladjanak el tétlenül veszélyes betegségeik mellett.

Egyesületi élet. Az őszi évad megindulásával szemmelátható lendületet vett kisebbségi egyesületeink kultúr munkája. Lassan megindul a szociális munkázkodás vérkeringése: előadóestek, föl-olvasások és vitaestek egymást követik. Kezd a kultúr munka kiszlesedni és egyre nagyobb csoportokat tömörít maga köré.

A zágrebi magyar egyetemisták körében intenzív egyesületi életet látunk. Az idősebb, nagyobb fölkészültségű hallgatók előadásai útmutatóul szolgálnak az életbeinduló elsőéves fiatalok további fejlődéséhez.

A beográdi magyar egyetemisták egyesületében a „Bolyai Farkas“-ban is lüktető kultúréletet látunk, — élénk viták és eszmecserék segítik elő a fiatalok állásfoglalását.

Ezeknél a megfigyeléseknél nem sza-

bad megfélekedznünk a noviszádi Református Olvasókör ifjúságáról és vidékeink többi ifjúsági egyesületeiről, — K. I. E., Keresztes egyesületek, — ahonnan a közösségi kultúr munkásságnak az egyetemes megalapozását várjuk.

Külföldi sajtó. Meglepő jelenség nálunk, itt ahol mindenki sirt, ha csak egy dinárt kellett erre vagy arra se gélyre kiadni, ahol az emberek irtóznak az olvasástól, — a Színházi Élet engedélyezésével a sajtótermék-kereslet föllandult. Olyan emberek, akikről már szinte azt hittük, hogy analfabéták, kijöttek az odúból és van tiz dinárjuk kiadni minden héten egy olyan lokális jellegű lapra, amelyben színházi kommunikán kívül legföllebb keresztrejtvényt találhat.

Az élelmes kiadó természetes drága pénzért megküldi visszamenőleg az elmaradt példányokat: van a mi közönségünknek pénze arra...

A magyar nóta. Az utóbbi napokban igen értékes és izléses kotta hagyta el a sajtót. Ez a figyelemreméltó munka bizonyítékul szolgál arra, hogy az utóbbi évek csendjében, amikor kifogytunk mindennemű művészi alkotásainkból, az erő, a munka, a megértő összefogás mégis termékeny talajra talált.

Vig Erzsébet és Jancsuskó Gábor négy magyar nótája jelent meg művészi kiállításban. Jancsuskó Gábor — lapunk munkatársa — tehetségével és értékes szerzeményeivel már nem először bizonyítja az alkotásnak és az igazi kultúr munkának lehetőségét.